

"Czy rzetelny podatnik, to bezpieczny podatnik?" Konferencja w Siemianowicach Śląskich.

[Podatki \(https://kidp.pl/aktualnosci/podatki\)](https://kidp.pl/aktualnosci/podatki)

Odpowiedzi na pytanie, czy rzetelność zapewnia przedsiębiorcy bezpieczeństwo podatkowe, wspólnie szukali podczas XVII Ogólnopolskiej Konferencji Podatkowej z cyklu „Doradca podatkowy obrońcą praw podatnika” przedstawiciele Ministerstwa Finansów, organizacji zrzeszających przedsiębiorców, sędziowie sądów administracyjnych oraz doradcy podatkowi. Wydarzenie zorganizowane przez Śląski Oddział KIDP odbyło się 22 listopada w Siemianowickim Centrum Kultury.

W wystąpieniu otwierającym konferencję prof. dr hab. Adam Mariański, przewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych zwrócił uwagę na konieczność zachowania równowagi w stosunkach państwo - podatnik. Ważną rolę odgrywają w tym względzie doradcy podatkowi, którzy są zarówno partnerami przedsiębiorców jak i administracji skarbowej. Przewodniczący KRDP podkreślił znaczenie tajemnicy zawodowej. Samorząd doradców podatkowych wyraził w tej kwestii bardzo wyraźny sprzeciw wobec wadliwych przepisów Ordynacji podatkowej, które wprowadzają obowiązek informowania o schematach podatkowych. Na niekonstytucyjność tych przepisów wskazali niedawno także adwokaci i radcowie prawni.

Wykład inauguracyjny wygłosiła prof. dr hab. Jadwiga Glumińska-Pawlic – przewodnicząca Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego, opiekun merytoryczny konferencji. Ekspertka zwróciła uwagę na najważniejsze mankamenty polskiego systemu podatkowego: brak spójnej polityki w tym obszarze, zmienność przepisów (która dotyczy zarówno podatników, jak i organy skarbowe), czy niejednolite stosowanie prawa. Efektem jest brak poczucia sprawiedliwości podatkowej, podwyższone ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej, ograniczenie inwestycji i spadek zaufania do państwa. Prof. Glumińska-Pawlic wskazała, że są rozwiązania pomagające odnaleźć się w tej trudnej sytuacji. Jednym z nich jest wdrażanie w firmach wewnętrznych procedur, które pomogą wykazać wywiązywanie się z należytej staranności. Poczucie bezpieczeństwa podatnika zdecydowanie zwiększa współpraca z doradcą podatkowym, który na bieżąco monitoruje zmiany w przepisach i skutki podatkowe planowanych operacji gospodarczych, a także jest w stanie przygotować przedsiębiorcę na kontrolę lub spór z fiskusem tak, aby wyszedł z nich obronną ręką. Nadziei na poprawę bezpieczeństwa podatnika ekspertka upatruje w nowej Ordynacji podatkowej, ponieważ obecne gwarancje ochrony w relacjach z fiskusem nie są jej zdaniem wystarczające.

Aby jak najdokładniej zgłębić istotę relacji pomiędzy rzetelnością a bezpieczeństwem podatnika, organizatorzy konferencji zaprosili do dyskusji przedstawiciela Ministerstwa Finansów, reprezentantki Regionalnej Izby Gospodarczej i Rzecznika Praw Przedsiębiorców, sędzię Wyższego Sądu Administracyjnego oraz doradcę podatkowego, dr. Mariusza Cieślę. Izabella Żyglicka, Rzecznik Praw Przedsiębiorców przy Regionalnej Izbie Gospodarczej w Katowicach pokreśliła znaczenie edukacji małych podatników i roli, jaką w tym względzie pełnią doradcy podatkowi. Jej zdaniem większość problemów w relacjach z fiskusem nie bierze się z braku wiedzy i świadomości podatkowej przedsiębiorców. Zdaniem Izabelli Żyglickiej ważna jest również pewność prawa oraz jego jednolita interpretacja. Uwaga fiskusa powinna być skoncentrowana na nieuczciwych podatnikach, tak aby ci rzetelni nie czuli się jego przypadkowymi ofiarami. W podobnym tonie wypowiedział się jeden z doradców podatkowych uczestniczących w konferencji, zwracając uwagę na dysproporcję pomiędzy nakładaniem na podatników coraz liczniejszych obowiązków, a ściganiem nadużyć podatkowych.

Z kolei Bogusława Bartoszek, dyrektor generalny Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach wskazała na problem niskiego poziomu zrzeszania się przedsiębiorców, które mocno ogranicza ich siłę oddziaływania. Jej zdaniem przedsiębiorcy i administracja skarbowa nie znajdują się po przeciwnych stronach barykady. Przedsiębiorcy chcą płacić podatki, ale zależy im na tym, by mieć wpływ na sposób, w jaki sposób są one redystrybuowane. Kluczowe jest w tym względzie partnerstwo.

Dominik Kaczmarski, zastępca dyrektora Departamentu Systemu Podatkowego w resorcie finansów przekonywał, że ocena administracji – i to nie tylko podatkowej – jest coraz wyższa m.in. z uwagi na sięganie w relacjach z podatnikami do standardów typowych dla biznesu oraz przechodzenie na model usługowy. Dominik Kaczmarski zwrócił uwagę, że w ministerstwie finansów nieustannie trwają prace nad kolejnymi narzędziami, które mają wzmocnić poczucie bezpieczeństwa podatnika. Jako przykłady wskazał Wiążącą Informację Stawkową, system interpretacji indywidualnych, czy metodykę w zakresie należytej staranności. Przedstawiciel resortu finansów podkreślił także aktywną politykę informacyjną fiskusa oraz przejęcie przez administrację części obowiązków z zakresu raportowania (m.in. STIR).

Środowisko sędziowskie reprezentowała dr Dagmara Dominik-Ogińska, sędzia WSA we Wrocławiu. Jej receptą na zwiększenia bezpieczeństwa podatnika jest tworzenie wewnętrznych procedur, które pomogą wykazać przezorność podatnika, a także korzystanie z pomocy profesjonalnych pełnomocników w postępowaniach przed organami podatkowymi i sądami administracyjnymi. Należy korzystać z instrumentów obrony swoich praw, jednocześnie nie nadużywając ich.

Uczestnicy tegorocznej Konferencji mieli okazję dowiedzieć się od ekspertów podatkowych z Czech, Słowacji i Niemiec, jak kwestia rzetelności i bezpieczeństwa podatnika przedstawia się w ich krajach. Okazuje się, że czeski i słowacki system podatkowy bardzo różnią się systemu

polskiego, niestety na niekorzyść tego ostatniego. Czeski podatnik ma szerszy niż w Polsce dostęp do publicznej informacji o kontrahentach. Słowackie służby skarbowe stosują z kolei system ratingowy, w którym brane są pod uwagę m.in. terminowe regulowanie należności podatkowych, szybkość reakcji na wezwania fiskusa i efekty kontroli. Im wyższy rating, tym większy komfort i bezpieczeństwo podatnika. W przypadku nieprawidłowości lub naruszenia przepisów Przedsiębiorca o najwyższym ratingu nie jest karany, tylko informowany telefonicznie o problemie przez urzędnika.

Wystąpienie dr. Macieja Berka, wicedyrektora Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli było poświęcone sposobom, w jaki administracja skarbowa radzi sobie z agresywnym opodatkowaniem w zakresie CIT. Wyniki kontroli wskazały przede wszystkim, że luka w CIT nie została prawidłowo oszacowana i w związku z tym trudno stwierdzić, z jakim zjawiskiem tak naprawdę mamy do czynienia. Przyczyna zaniedbań tkwi być może w skupieniu się administracji skarbowej na uszczelnieniu podatku VAT. Podstawowym narzędziem w walce z nadużyciami w CIT były działania legislacyjne. Niestety, jakość i zrozumiałość przepisów CIT były oceniane przez 70% przedsiębiorców nisko lub bardzo nisko, profesjonalści byli jeszcze bardziej surowi. Z nadużyciami w tym podatku walczone przy pomocy klauzuli o unikaniu opodatkowania, zdecydowanie rzadziej wydawano opinie zabezpieczające. Interpretacje ogólne nie przyczyniły się w istotny sposób do poprawy sytuacji, ponieważ często dotyczyły problemów wąskiej grupy podatników, podczas gdy liczne wątpliwości zgłaszane w drodze interpretacji indywidualnych nadal nie były rozwiązywane w drodze interpretacji ogólnej. Za niepokojący należy uznać powołany przez przedstawiciela NIK fakt, że zasada *in dubio pro tributario* w zakresie podatku CIT praktycznie nie funkcjonuje, rzadko powoływali się na nią również sami podatnicy.

W konferencji poruszono także praktyczne problemy podatkowe, z jakimi na co dzień zmagają się przedsiębiorcy. Dr Adam Bartosiewicz omówił główne kwestie związane z tematem mechanizmu podzielonej płatności, a doradca podatkowy Piotr Ogiński omówił temat korekty podatku VAT w trybie art. 10 ustawy o VAT.

Interesującym punktem konferencji była prezentacja wyników ankiety przeprowadzonej wśród przedsiębiorców – klientów doradców podatkowych, która odnosiła się do tematu przewodniego tego spotkania. Wyniki badania można uznać za optymistyczne, ponieważ zdecydowana większość przedsiębiorców uznała, że rzetelność jest gwarancją bezpieczeństwa przedsiębiorcy, ale pod jednym, ważnym warunkiem. Jest nim wsparcie doradcy podatkowego, bez którego podatnik nie jest w stanie stawić czoła obowiązkowi wynikającemu z przepisów podatkowych. Instrumenty ochrony, jakie ma obecnie do dyspozycji są niewystarczające. Zamykając tegoroczną konferencję Piotr Maciejewski, wiceprzewodniczący Zarządu Śląskiego Oddziału KIDP stwierdził, że chociaż dzisiaj nie można postawić znaku równości pomiędzy rzetelnością a bezpieczeństwem podatnika, to wszyscy uczestnicy debaty zgodnie przyznali, że trzeba dążyć do takiego stanu rzeczy.

Galeria

